

Zijn de Belgische woningen klaar voor de energietransitie?

Over het Daikin Nationaal Verwarmingsonderzoek

De afgelopen twee jaar bevonden we ons op een rollercoaster van energieprijzen waardoor energiezuinig verwarmen een hele uitdaging was. Ook al zijn de prijzen de afgelopen maanden gestabiliseerd, vrezen we dat ze deze winter opnieuw zullen stijgen. De nieuwe regelgevingen rond (ver)bouwen zijn steeds stof tot nadenken. Het is dus belangrijk om de markt te blijven begrijpen. Daarom bevroeg iVox, in opdracht van Daikin – specialist in kwaliteitsvolle en complete klimaatoplossingen – voor een tweede keer 1.000 Belgische woningeigenaars aan de hand van een uitgebreidere vragenlijst. **Waar staat de Belg vandaag? Heeft hij/zij de afgelopen twee jaar zijn/haar verwarmingsgedrag aangepast? Staat hij/zij stil bij de energietransitie?**

Dat de Belg nog klassiek verwarmt is ook uit de nieuwe onderzoeksresultaten naar voor gekomen. Het verouderd woningpark blijft een probleem. 80% van de Belgische woningeigenaars geeft aan dat hun woning ouder is dan 15 jaar en 59% verwarmt nog steeds met een gasketel. Toch zien veel Belgen het belang in van de overstap naar hernieuwbare energie en slimme technologieën. Een kwart van hen zegt dat er nood is aan een energetische renovatie met een nieuw verwarmingssysteem en extra isolatie. Al is er nog wat onzekerheid over welk systeem hij/zij moet kiezen.

Wanneer we de Belgische woningeigenaar bevroegen over zijn/haar energieverbruik dan blijkt er een groot aantal hier niet van op de hoogte te zijn. Zo weet van wie de woning hoofdzakelijk verwarmt met een gasketel, meer dan de helft niet hoeveel ze jaarlijks verbruiken aan energie. Van zij die het wel weten verbruikt zo'n 52% minder dan 10.000 kWh per jaar. **Wat betekent dit precies? Is het Belgisch woningpark klaar voor de energietransitie? En welke uitdagingen liggen erop tafel?**

Overschakelen op een duurzaam en energiezuinig alternatief is niet alleen gunstig voor de energiefactuur maar draagt ook bij tot een beter klimaat. **Driekwart van de woningeigenaars (76%) pasten hun verwarmingsgedrag reeds aan sinds het begin van de energiecrisis.** Twee op de vijf (40%) zouden bovendien in de afgelopen twee jaar bepaalde investeringen hebben gedaan om de woning energetisch te verbeteren. Driekwart van de ondervraagden vindt duurzaam leven en wonen heel belangrijk en 70% levert dagelijks inspanningen om hun CO2-uitstoot te beperken. Meer gedetailleerde cijfers en inzichten zijn terug te vinden in het rapport.

Het Nationaal verwarmingsonderzoek is een onlineonderzoek, uitgevoerd door onderzoeksbureau iVox in opdracht van Daikin tussen 20 juli en 4 augustus 2023 bij 1.000 Belgische woningeigenaars tussen 25 en 75 jaar representatief op regio, geslacht, leeftijd en diploma. De maximale foutenmarge bij 1.000 Belgische woningeigenaars bedraagt 3,02%.

01

Hoe verwarmt de Belg na de energiecrisis?

02

Zijn de Belgische woningen klaar?

03

Is de eindklant mee in het verhaal?

04

Hoe kijkt de Belg naar de toekomst?

A woman and a young girl are sitting on a white radiator in a room. The woman is standing and looking at the girl, who is sitting on the radiator. They are both wearing light-colored clothing. The room has a window with blinds and a sofa with a striped blanket. The overall atmosphere is warm and cozy.

01

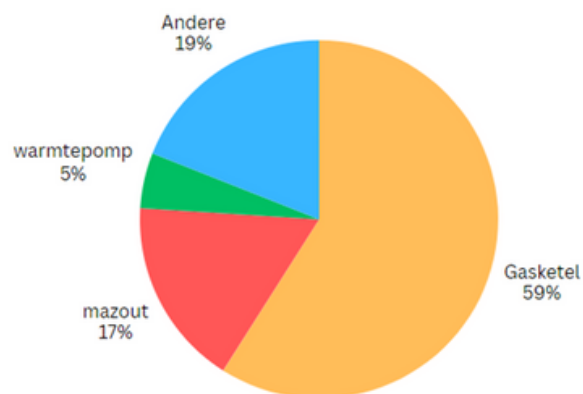
**Hoe verwarmt de Belg
na de energiecrisis ?**

De gasketel blijft nog steeds de meest gebruikte verwarmingsinstallatie

Maar liefst 3 op 5 (59%) ondervraagden verwarmen hun woning met een gasketel.

Bijna 1 op de 5 (17%) kiest voor een mazoutketel als verwarmingsinstallatie.

Slechts 5% bezit een warmtepomp.

“Energiefactuur doet bijna een derde overwegen om van verwarmingsinstallatie te veranderen, 1 op 10 reeds veranderd vanwege energiecrisis”

De radiator het meest gebruikte afgiftesysteem is, ook voor de warmtepompen

Onder alle ondervraagden, heeft 67% radiatoren in hun woning. Kijken we specifiek naar de ondervraagden die een gasketel hebben dan zien we dat daar 80% kiest voor dit type afgiftesysteem. Bij de respondenten die beschikken over een warmtepomp, zijn de meest gekozen types radiatoren (29%), gevolgd door vloerverwarming (27%), airco units (20%) en ventillo-convectoren (12%).

Meer dan 4 op de 5 huiseigenaars (86%) blijft tevreden over hun huidige verwarmingsinstallatie

Wanneer we de Belgische huiseigenaars vragen of ze tevreden zijn over hun huidige verwarmingsinstallatie dan geven oudere woningeigenaars vaker aan hier tevreden over te zijn in tegenstelling tot de jongere (25-34: 78%; 35-54: 84%; 55-75: 90%).

Wie overweegt om te veranderen van verwarmingsinstallatie (26%), zegt een warmtepomp (51%), een gasketel (17%) of een (hout/pellet) kachel (16%) te overwegen. **Als we dit vergelijken met de cijfers van vorig jaar dan zien we dat de warmtepomp met 10% gestegen is.** 1 op de 10 deed aanpassingen aan het verwarmingssysteem door de energiecrisis.

De impact van de energiecrisis

In het eerste Daikin Nationaal Verwarmingsonderzoek lag de focus op hoe warm de Belg het graag heeft in zijn woning en of hij/zij die winter in de kou zou staan. De energiecrisis heeft de ondervraagden op verschillende vlakken beïnvloedt:

1. Zo pasten driekwart van de ondervraagden (76%) hun verwarmingsgedrag reeds aan sinds de start van de energiecrisis. Wat de meest voorkomende aanpassing was? Het verlagen van de temperatuur (50%). Een vijfde heeft minder ruimtes verwarmd en 6% schakelde de verwarming vaker uit.
2. Twee op de vijf (40%) woningeigenaars zouden bovendien in de afgelopen 2 jaar bepaalde investeringen gedaan hebben:
 - Het dak geïsoleerd (16%)
 - Ramen verbeterd (16%)
 - Verwarmingsstelsel aanpassen (13%)
 - Geïnvesteed in isolatie (8%) en zonnepanelen (8%)

“De voornaamste reden om een warmtepomp te installeren is om geld te besparen”

Jong vs. oud

De resultaten tonen aan dat jonge en oudere woningeigenaars verschillen van mening over hun verwarmingsinstallatie en de energietransitie. Zo geven jonge woningeigenaars vaker aan dat ze willen veranderen voor de energiefactuur te verlagen, vinden ze een milieuvriendelijke installatie belangrijker en zien ze het meer als een noodzaak om over te schakelen op hernieuwbare energie.

1. Dé belangrijkste reden om (eventueel) te veranderen is volgens de Belgische woningeigenaars **om de energiefactuur te verlagen** (26%), gevolgd door verplicht moeten overschakelen (20%) en een verouderde installatie vervangen (14%).
 - Vooral woningeigenaars uit de jongere leeftijdsgroepen noemen het verlagen van hun energiefactuur als belangrijkste reden om over te schakelen (25-34: 30%; 35-54: 31%; 55-75: 20%), terwijl oudere woningeigenaars vaker **het verplicht moeten overschakelen** aanhalen als belangrijkste reden (25-34: 13%; 35-54: 18%; 55-75: 25%).
2. Slechts 6% geeft als voornaamste reden (top 1) een milieuvriendelijke installatie te willen plaatsen, een vijfde (20%) neemt deze reden wel op in de top 3.
 - Jonge woningeigenaars noemen deze reden vaker in hun top 3 (25-34: 33%; 35-54: 17%; 55-75: 18%).
3. De helft van de woningeigenaars (50%) zien het door de stijgende energieprijzen dan ook bijna als een noodzaak om over te stappen naar hernieuwbare energie.
 - De jongere woningeigenaars zeggen dit vaker (25-34: 64%; 35-54: 53%; 55-75: 42%).

A man with light brown hair, wearing a grey quilted puffer jacket, a light-colored scarf, dark blue jeans, and brown leather boots, is standing in a doorway. He is looking to his right. The doorway is set into a red brick wall. To the left of the doorway is a window with a grey frame. The ground in front of the doorway is paved with grey bricks. The overall scene is brightly lit, suggesting daytime.

DAIKIN

02

**Zijn de Belgische
woningen klaar?**

Het verouderd woningpark

Net zoals in het vorig onderzoek tonen de resultaten aan dat het Belgisch woningpark nog steeds verouderd is, maar dat de Belgische huiseigenaar wel stappen onderneemt om de woning energieperformanter te maken.

1. 4 op de 5 Belgische woningeigenaars (80%) geven aan dat hun woning ouder is dan 15 jaar.
 - Een kwart van hen zegt dat er nood is aan een energetische renovatie met een nieuw verwarmingssysteem en extra isolatie.
 - Af en toe renoveren is dan ook nodig volgens de Belgische woningeigenaars. De helft (48%) geeft aan dat hun woning nood heeft aan opfrissing of renovatie.
2. Van wie wel aangeeft dat er nood is aan opfrissingswerken of een (grondige) renovatie geven 2 op de 5 aan dat het gaat om de keuken (37%) en badkamer (36%). Een kwart geeft aan dat er nood is aan een raamrenovatie (27%), een energetische renovatie met een nieuw verwarmingssysteem en extra isolatie (25%) en dakrenovatie (25%).

“Eén op twee Belgen kan zonder grote werken hun woning verwarmen met een warmtepomp, maar is zich hiervan niet bewust”

Het verbruik in de woningen

Bij vragen naar hun verbruik, blijkt er toch nog wat **onwetendheid** vooral wie verwarmt met een gasketel.

- 3 op de 5 (59%) verwarmen hun woning o.a. met een gasketel. Hiervan heeft het merendeel (55%) echter geen idee hoeveel ze jaarlijks verbruiken aan energie. Bijna een kwart (23%) zou minder dan 10.000 kWh/jaar verbruiken. 17% verbruikt naar eigen zeggen tussen 10.000 en 20.000 kWh/jaar. 4% zegt meer te verbruiken.
- 1 op de 10 (10%) verwarmt o.a. met een elektrische installatie of warmtepomp. De helft (47%) hiervan weet echter niet wat hun jaarlijks energieverbruik bedraagt. Bij 3 op de 10 (30%) zou het gaan om maximum 5.000 kWh/jaar. Bijna een kwart (23%) zou jaarlijks meer verbruiken.

03

Is de eindklant mee in het verhaal?

“De Belg vindt energiezuinig wonen belangrijk”

De overstap naar hernieuwbare energie

De resultaten tonen net zoals vorig jaar aan de Belg ook toekomstgericht denkt en wil bijdragen tot een beter klimaat:

- Driekwart van de Belgische woningeigenaars (75%) vindt **duurzaam leven en wonen heel belangrijk.**
- 3 op de 10 woningeigenaars (28%) zeggen bijvoorbeeld hun woning te isoleren volgens de huidige en toekomstige normen om deze zo duurzaam te maken.
- 4 op de 5 Belgen (79%) vinden het belangrijk dat hun woning **energieperformant** is. 3 op de 5 (59%) zeggen dan ook te investeren om hun woning energieperformant te maken/houden.
- Het installeren van een duurzame verwarmingsoplossing zorgt volgens meer dan 3 op de 5 woningeigenaars (65%) **voor meer comfort op lange termijn.** Wat betekent dit concreet? De temperaturen in huis zodanig regelen om in iedere kamer de ideale temperatuur te verkrijgen met het hoogst haalbare rendement en met een lagere energiefactuur.
- 3 op de 5 woningeigenaars (56%) geloven dat **de nieuwste verwarmingstechnologieën bijdragen aan een beter klimaat.**

Energiezuinigheid en comfort zijn dus belangrijke pijlers bij het (ver)bouwen van een woning.

“Mythes tonen aan dat de Belg onvoldoende beschikt over de juiste kennis”

Dat duurzaam leven steeds belangrijker is, ontgaat niemand. **Dat er nog onzekerheid heerst en duidelijk informatie ontbreekt, komt ook uit de resultaten naar voor:**

- Zo denkt de helft van de Belgische woningeigenaars (48%) **dat warmtepompen enkel interessant zijn voor nieuwbouw.**
- Wie geen warmtepomp heeft en dit ook niet overweegt, zegt vooral dat **dit te duur zou zijn** (28%) of dat hun woning hiervoor niet geschikt is (15%).
- Slechts de helft van de woningeigenaars (47%) geeft aan te weten welke verwarmingssystemen duurzaam zijn en welke niet.

Nood aan begeleiding en informatie

Bijna 1 op 2 (44,4%) geeft aan dat ze niet op de hoogte zijn van wat de eisen en vereisten zijn op het vlak van duurzaam bouwen en verbouwen. Om hierop te kunnen antwoorden komt de installateur en/of expert duidelijk naar voren:

- Van degenen die reeds een warmtepomp hebben, zegt dit vooral gedaan te hebben op aanraden van de installateur (28%).

Dit is bijna dubbel zo vaak als de volgende hoog scorende opties: via referenties (15,2%), eigen zoekwerk (15,6%) en informatie van het merk (13,6%).

DAIKIN

04

Hoe kijkt de Belg
naar de toekomst?

“Energie-onafhankelijkheid en nieuwe technologieën winnen aan populariteit”

Slimme technologieën

De energietransitie brengt ook positieve zaken met zich mee.

- 3 op de 5 woningeigenaars (56%) zijn ervan overtuigd dat dankzij technologische innovaties **de huidige energieproblemen in de toekomst opgelost kunnen worden.**
- 7 op de 10 (69%) gaan ervan uit dat door de nieuwe technologieën het energieverbruik beter kan opgevolgd worden, waardoor het opwekken van energie daarop afgestemd kan worden.
- De nieuwe technologieën zouden volgens 3 op de 5 woningeigenaars (57%) ook kunnen **zorgen dat vraag en aanbod van energie beter op elkaar afgestemd worden.**
- De helft (52%) denkt dat we in de toekomst **energie thuis zullen stockeren** om de overproductie op te vangen.
- Iets meer dan een kwart (26%) denkt dat iedereen binnen 10 jaar **een elektrische thuisbatterij** heeft.
- 2 op de 5 woningeigenaars (42%) gaan ervan uit dat iedereen binnen 10 jaar zijn **energieverbruik zelf zal aansturen via de smartphone.**
- Volgens 4 op de 5 woningeigenaars (83%) zal het beheer van energie in de woning voor sommigen echter te ingewikkeld worden.

“6 op de 10 Belgen denkt dat de overgang naar hernieuwbare energie nog gaat versnellen”

Wat met het kostenplaatje?

Toch heerst er ook enige ongerustheid wanneer men nadenkt over het financiële aspect op lange termijn.

- Volgens 4 op de 5 Belgische woningeigenaars (82%) zullen enkel mensen met veel geld erin slagen om de energietransitie te volgen.
- 4 op de 5 woningeigenaars (81%) denken ook dat de energietransitie de kloof tussen arm en rijk enkel zal vergroten.
- 6 op de 10 (62%) denken wel dat de hoge energieprijzen de overgang naar hernieuwbare energie nog zullen versnellen. Ook hier zijn de jongere eigenaars er vaker van overtuigd.

Conclusies

De onderzoeksresultaten tonen aan dat de meerderheid van de bevolking nog beschikt over klassieke verwarmingssystemen en er best tevreden over zijn. Toch stellen we vast dat energiecrisis een invloed heeft gehad op het verwarmingsgedrag van de Belgische woningeigenaars. De verwarming stond vaker uit, werd lager gezet of minder kamers werden op temperatuur gebracht. Bijkomend hebben sommigen hun verwarmingssysteem al veranderd of bijkomende investeringen gedaan om hun woning energetisch aan te passen. **De resultaten werpen licht op het groot potentieel voor duurzame verwarmingsopties in nieuwbouw en energetische renovaties. De helft van de Belgische woningen kan op basis van de woningoppervlakte, het ingeschatte verbruik en de aangegeven isolatiegraad een warmtepomp aan.**

Om te voldoen aan de regelgevingen rond energiezuinig bouwen en om klimaatneutraliteit te bereiken in 2050, **moeten we vandaag aan de slag gaan.** De Belg is zich ervan bewust dat er veranderingen en investeringen nodig zijn om futureproof te verwarmen, en het hoofd te bieden aan de huidige en toekomstige uitdagingen en regelgevingen.

De Belgische woningen zijn er klaar voor, maar de eindklant is nog niet volledig mee in het verhaal. **Een aantal foutieve veronderstellingen zorgen voor onzekerheden waar hij/zij concrete, duidelijke informatie mist.** Zowel de volledige sector, de overheid als de media hebben de taak om de burgers te blijven informeren over de beschikbare duurzame verwarmingsopties en hen te ondersteunen in de onvermijdelijke energietransitie.

De markt van hernieuwbare energieproductie en de verwarmingssector evolueren voortdurend en bieden talrijke oplossingen om in te spelen op de uitdagingen van morgen.

“Daikin heeft een duidelijke strategie om het gebruik van warmtepompen voor verwarming te vergemakkelijken. We staan voor een transitie die met duidelijke doelstellingen en een duidelijke tijdslijn haalbaar is.

Bovendien blijkt 50% van de woningen nu al klaar te zijn voor warmtepompen. De Belg heeft duidelijkere signalen nodig over het hoe en wanneer. We moeten vandaag met alle partijen aan de slag om elke woning tegen 2050 op een haalbare manier uit te rusten met hernieuwbare warmte.”

Luc De Smet, Director Strategy and Innovation, Daikin

Contact

Two cents (Daikin Press Agency)

Dorien Debbaut - Press Officer

dd@twocents.be

+32 498 82 11 74